

Prasa

dr Magdalena Szpunar

Co jest prasą?

- Dzienniki: czasopisma ukazujące się codziennie
- Czasopisma: publikacje o charakterze periodycznym, ukazujące się w określonym czasie, pod tą samą nazwą.
- „publikacje periodyczne, które nie tworzą zamkniętej, jednorodnej całości, ukazujące się nie rzadziej niż raz w roku, opatrzone stałym tytułem albo nazwą, numerem bieżącym i datą” - wg. *Prawa Prasowego* z dnia 26 stycznia 1984

Etymologia słowa prasa

- **Prasa** od łac. *presso* tłoczyć
- Nazwa pochodzi od sposobu „produkcji”, tj. odciskaniu określonych znaków na papierze

<http://polska.tylko.to/polska/cutenews/data/upimages/prasa.jpg>

Podstawowe cechy prasy

- **periodyczność**: musi ukazywać się nie rzadziej niż raz na rok,
- **brak zamkniętej formy**
- **niezależność** (przynajmniej teoretyczna)
- **dostępność**
- **szeroki zasięg**

http://www.dorotastalinska.pl/images/prasa____1.jpg

Funkcje prasy

- funkcja informacyjna: informowanie odbiorców o aktualnych wydarzeniach,
- funkcja opiniotwórcza: ułatwia wyrobienie sobie zdania na jakiś temat,
- funkcja wzorcotwórcza
- funkcja rozrywkowa
- funkcja kontrolna: kontroluje władzę i jej działania
- funkcja organizatorska
- funkcja integracyjna

Typy prasy

- dzienniki - prasa codzienna
- tygodniki- raz na tydzień
- dwutygodniki - raz na dwa tygodnie
- miesięczniki - raz na miesiąc
- dwumiesięczniki - raz na dwa miesiące
- kwartalniki - raz na kwartał
- roczniki - raz w roku

http://media2.pl/pliki/prasa_maszyzna.jpg

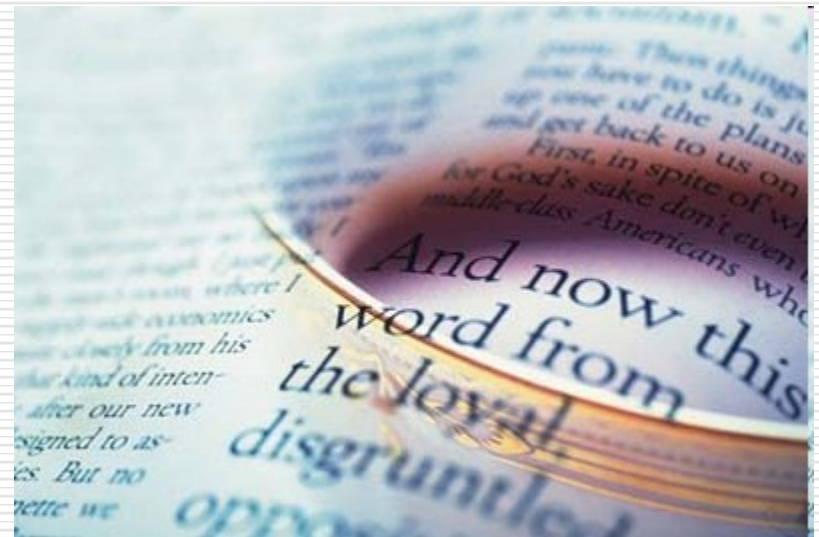
Żółta prasa

- termin pochodzi od żółtego paska komiksowego umieszczanego w takich tytułach jak *New York World* Pulitzera i *New York Journal American* Hearsta, którego głównym bohaterem był Żółty Dzieciak (*Yellow Kid*)
- żółta prasa jest pojęciem pejoratywnym określającym skandalizujące, sensacyjne wiadomości, których jednym celem jest przyciągnięcie uwagi czytelników, a w konsekwencji zwiększenie nakładu
- Pulitzer i Hearst poprzez informacje na temat morderstw, dramatycznych wypadków, zamierzali zainteresować ludzi bardziej, niż nieemocjonalne reportaże polityczne

Żółte dziennikarstwo

- dziennikarstwo oparte na sensacji
- nieprofesjonalne
- spokrewniony termin to infotainment

<http://www.moroni.pl/images/daj010099.jpg>

Penny press

- prasa jednocentowa: ukazująca się w połowie XIX w. w USA prasa o charakterze brukowym, tabloidalnym
- publikowanie sensacyjnych wieści, pozwala znacząco zwiększyć nakład danego pisma i jego poczytność, czego dowiódł w 1833 roku Benjamin Day, wydawca *New York Sun*
- wysokie zyski z reklam pozwoliły na znaczne obniżenie kosztów, co pozwoliło sprzedawać gazety w cenie 1 centa, na kupno *New York Sun* mógł sobie pozwolić każdy

http://pl.wiktionary.org/wiki/Plik:Bjarne_Riis-Doping_at_the_Tour_de_France.jpg

Gazeta

- rodzaj czasopisma ciągłego, które ukazuje się częściej, niż raz w tygodniu, najczęściej codziennie (w dni robocze)
- duże gazety czasem posiadają wydania regionalne, które różnią się działami miejskimi i ogłoszeniowymi oraz informacjami lokalnymi np. repertuarem kin
- największy nakład: *The Wall Street Journal* ok. 1 795 000 egzemplarzy i *USA Today* ok. 1 500 000 egzemplarzy
- czasem ukazuje się jedynie czasowo np. gazeta targowa, gazeta festiwalowa

Etymologia terminu gazeta

- prawdopodobnie pochodzi z włoskiego *gaza*, dla określenia drobnej monety, za którą nabywano dzienniki w średniowiecznej Wenecji,
- *gaza* oznacza też srokę, którą w charakterze logo często umieszczano w dziennikach włoskich,
- uważa się również, że termin może pochodzi od hebrajskiego *izgard*, co oznacza herolda, gońca, zwiastuna.

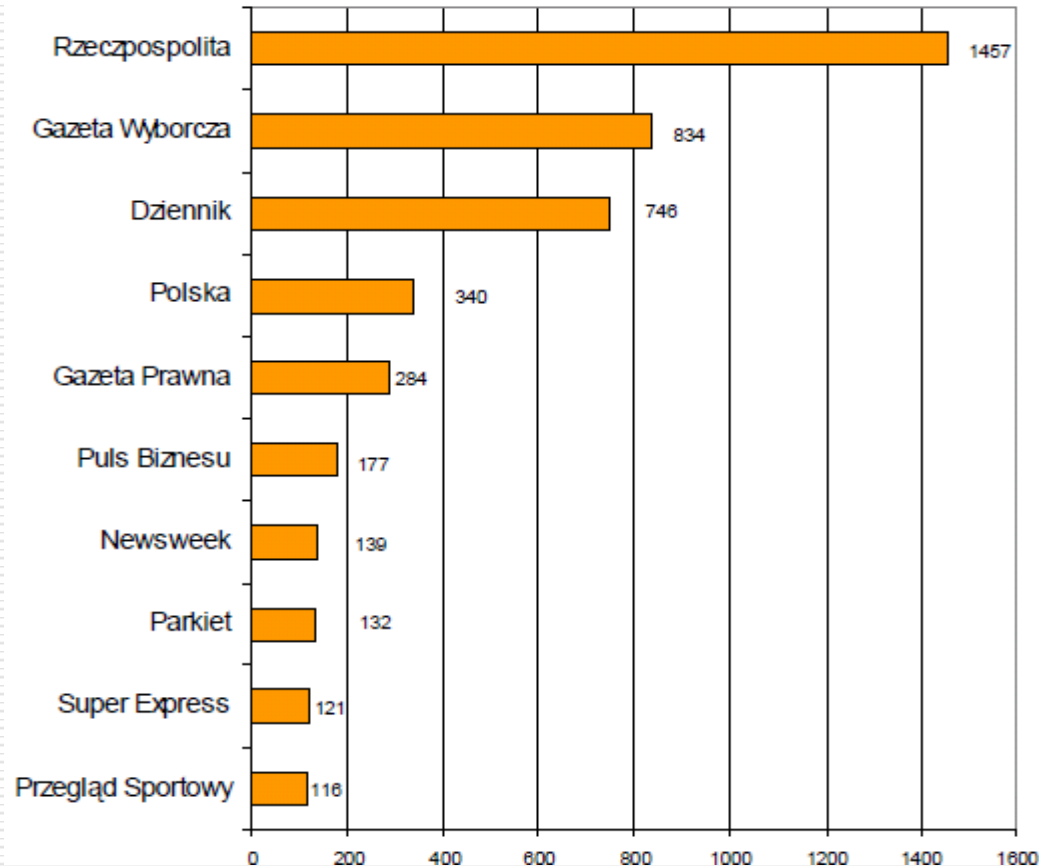
<http://www.krosno24.pl/beskidzkie/1/img/prasa.jpg>

Zin

- forma nieprofesjonalnego pisma tworzonego przez osobę lub grupę osób najczęściej pasjonatów jakiegoś tematu
- wydawany jest własnym sumptem, najczęściej jako nieregularnik
- zazwyczaj dystrybuowany w obiegu niezależnym i w niewielkiej ilości
- funkcjonował w tzw. trzecim obiegu, poza cenzurą w latach 1980-1989
- twórcami i odbiorcami zinów były osoby ze środowiska alternatywnego
- język zinów często był wulgarny, świadomie „niestaranny”

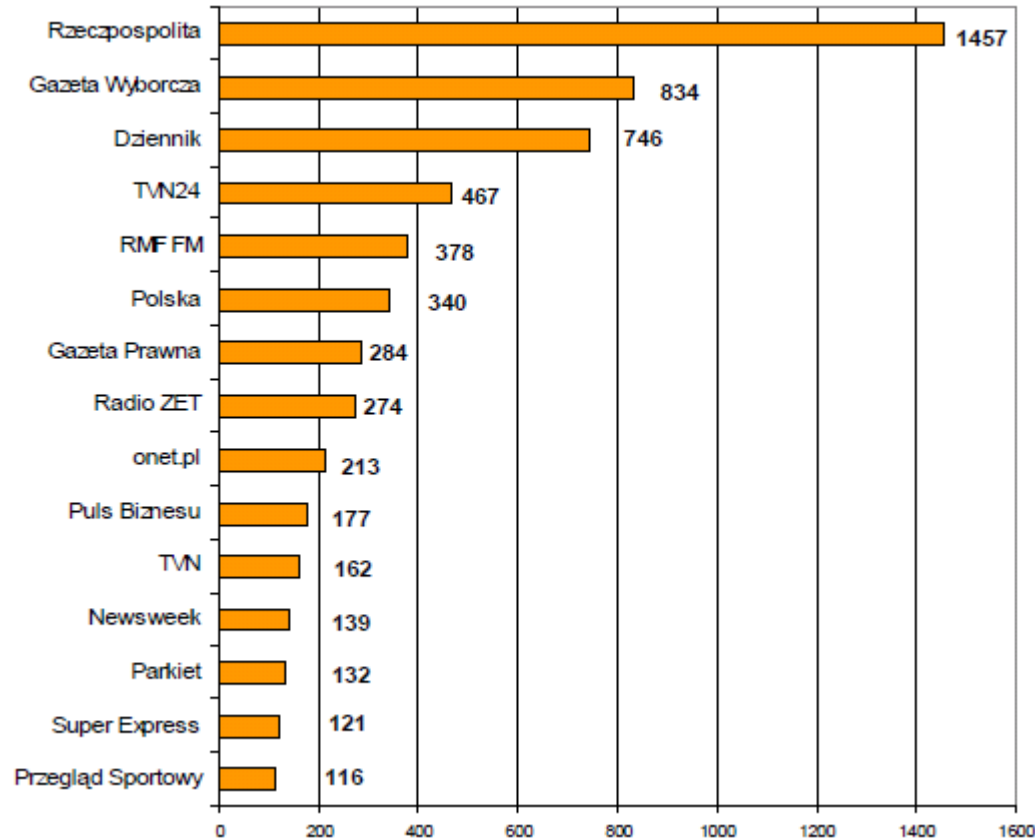

Najczęściej cytowane tytuły prasowe w Polsce

Źródło: Instytut Monitorowania Mediów – dane za styczeń 2009

Najczęściej cytowane media w Polsce

Źródło: Instytut Monitorowania Mediów – dane za styczeń 2009

Prasa cyfrowa

- E -wydanie stanowi dokładne odwzorowanie tytułu w wersji drukowanej
- Za pierwsze wydanie prasy cyfrowej uznaje się *Asian Venture Capital Journal*
- W 2003 roku Gazeta Prawna udostępniona została w postaci plików pdf
- Od grudnia 2004 roku Związek Kontroli Dystrybucji Prasy dodaje sprzedane e-wydania do liczby sprzedanych papierowych egzemplarzy gazet

Najpopularniejsze tytuły u dystrybutorów cyfrowej prasy

Najpopularniejsze tytuły u dystrybutorów cyfrowej prasy		
e-Kiosk dane za luty 2008	Nexto ostatnie 30 dni	eGazety dane za I kwartał 2008
<ol style="list-style-type: none"> 1. Newsweek 2. Wprost 3. Forbes 4. Digital Foto Video 5. PC World Komputer 6. Nowa Technika Wojskowa 7. Men's Health 8. Świat Nauki 9. Pomysł na dom 10. Auto motor i sport 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Polityka 2. Twój Weekend 3. Forum 4. PC World Komputer 5. Wprost 6. manager magazyn 7. Kulturystryka i Fitness 8. Fitness Authority 9. Zwierciadło 10. Magazyn IINTERNET 	<p>Dzienniki:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Parkiet 2. Rzeczpospolita 3. Gazeta Wyborcza 4. Puls Biznesu 5. Gazeta Lubuska <p>Tygodniki:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Nie 2. Tygodnik Powszechny 3. Fakty i Mity 4. Polityka 5. Wprost <p>Miesięczniki:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. NetWorld 2. Businessman.pl 3. Dziś 4. List 5. Film

źródło: dane dystrybutorów

Źródło: B. Dwornik, E-gazety w Polsce, Raport Money.pl, 2008.

Liderzy sprzedaży wydań cyfrowych według ZKDP 2003-2008

Liderzy sprzedaży wydań cyfrowych według ZKDP (dane tytułów kontrolowanych od I 2003 do I 2008)	
Dziennik Polski	37291
Polska Głos Wielkopolski	28933
Auto Świat	17534
Gazeta Małych i Średnich Przedsiębiorstw	15103
Polska Dziennik Zachodni	12757
Newsweek Polska	11899
Polska Gazeta Krakowska	7218
Gazeta Poznańska	5410
Polska Dziennik Bałtycki	3340
PC World Komputer	2873

Źródło: B. Dwornik, E-gazety w Polsce, Raport Money.pl, 2008.

Najwięksi polscy kolporterzy e-wydań

Najwięksi polscy kolporterzy e-wydań			
dystrybutor	liczba tytułów w ofercie	dostępne formaty	miesięczna sprzedaż
eGazety www.egazety.pl	111	własny	150-200 tys.
Nexto www.nexto.pl	93	Zinio, PDF	50 tys.
e-Kiosk www.e-kiosk.pl	80	własny	20 tys.

*e-gazety kupisz też tutaj:
epapier.infor.pl, e-wydania.pl, e-wydania.idg.pl, netkiosk.pl,
prasa24.pl*

źródło: Money.pl, dane dystrybutorów

Źródło: B. Dwornik, E-gazety w Polsce, Raport Money.pl, 2008.

www.magdalenaszpunar.com